

Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle

Valitus

Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle Kihniön kunnanvaltuuston 14.4.2025 tekemästä päätöksestä hyväksyä Mäntyperän tuulivoimaa koskeva osayleiskaava

Valittaja:

Jaakko Ryttilä ja 44 muuta allekirjoittanutta

Prosessiosoite:

Päätös, josta valitetaan:

Kihniön kunnanvaltuuston 14.4.2025 tekemä päätös hyväksyä Mäntyperän tuulivoimaa koskeva osayleiskaava.

Vaatimukset:

1. Päätös kumotaan.
2. Asian käsittely määrätään palautettavaksi Kihniön kunnanvaltuustolle uudelleen käsiteltäväksi.
3. Määrätään välitön toimeenpanokielto Kihniön kunnanvaltuuston kaavapäätökselle.

Perustelut:

1. Hankkeiden suuri määrä alueella:

- Eteläisellä Suomenselällä on vireillä useita tuulivoimahankkeita, joiden yhteisvaikutuksia ei ole riittävästi arvioitu. Ylä-Satakunnan seurannan mukaan alueella on suunnitteilla jopa 235 tuulivoimalaa. Mäntyperän hanke on osa tätä laajaa kokonaisuutta, ja sen vaikutuksia on arvioitava suhteessa muihin hankkeisiin. Maankäyttö- ja rakennuslain 1 §:n mukaan lain tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti kestävää kehitystä. Tämä edellyttää kokonaisvaltaista alueellisten yhteisvaikutusten arviointia.
- *Myyränkankaan tuulivoimahankkeesta annetussa perustellussa päätelmässä todetaan, että "useiden alueella olevien tuulivoimalahankkeiden yhteisvaikutukset tulevat olemaan merkittävät" (203, 326).*
- *Hallituksen esityksessä (101/1998) painotetaan "alueiden käytön ohjausjärjestelmän roolia yhteen sovittamisen välineenä" (1509), mikä korostaa tarvetta arvioida useiden hankkeiden yhteisvaikutuksia.*

2. Osayleiskaavojen riittämättömyys:

- Useiden tuulivoimahankkeiden toteuttaminen osayleiskaavoina ei ole riittävää, koska ne eivät huomioi riittävästi alueellisia kokonaisvaikutuksia. Hankkeiden yhteisvaikutukset, erityisesti

sähkönsiirron osalta, tulisi arvioida kokonaisvaltaisessa, koko kuntaa ja useita kuntia yhteisesti koskevassa yleiskaavassa. Maankäyttö- ja rakennuslain 4 §:ssä todetaan, että yleiskaavassa osoitetaan alueiden käytön pääpiirteet kunnassa.

- *Myyränkankaan päätelmässä viitataan "seudullisiin" kaavamuotoihin ja niiden "hieman erilaisiin" säännöksiin (979-981). Tämä tukee ajatusta siitä, että osayleiskaava ei ole riittävä alueellisten vaikutusten arviointiin.*
- *Hallituksen esityksessä korostetaan tarvetta "kaavajärjestelmän yksinkertaistamiselle" ja "eri kaavatasojen tehtäväjaon selkeyttämiseksi" (1503). Tämä tukee argumenttia siitä, että osayleiskaavojen sijaan tulisi käyttää kokonaisvaltaisempia suunnitteluvälineitä.*

3. Kuntien yhteisen yleiskaavan tarve:

- Maankäyttö- ja rakennuslain 46 §:n mukaan kunnat voivat laatia yhteistyönä yleiskaavan (yhteinen yleiskaava) maankäytön yleispiirteiseksi ohjaamiseksi ja toimintojen yhteensovittamiseksi. Koska tuulivoimahankkeet ulottuvat usein kuntarajojen yli, on yhteinen yleiskaava tarpeen. Yhteinen yleiskaava varmistaisi, että alueidenkäyttö suunnitellaan tarkoituksenmukaisena kokonaisuutena, eikä vain kunkin kunnan alueelta erillisinä osina.
- *Myyränkankaan päätelmässä viitataan "eurooppalaisiin verkostoihin" (965) ja "ylikunnalliseen suunnitteluun" (1001), mikä tukee ajatusta laajemman alueellisen suunnittelun tarpeesta.*
- *Hallituksen esityksessä painotetaan "kuntien välistä toimivaa yhteistyötä" (1514) ja "yhteistyön näkökulman vahvistamista" (1517), mikä tukee yhteisen yleiskaavan laatimisen tarvetta erityisesti rajat ylittävissä hankkeissa.*

4. Omaisuuden suojan loukkaaminen:

- Suomen perustuslain 15 §:n mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Tuulivoimahankkeet alentavat lähellä sijaitsevien kiinteistöjen arvoa, mikä on omaisuuden suojan vastaista. Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:ssä säädetään asemakaavan sisältövaatimuksista, joihin kuuluu muun ohessa sen varmistaminen, ettei maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle aiheudu kohtuutonta haittaa. Lunastuslain 35 §:n mukaan, kun samalle henkilölle kuuluvasta omaisuudesta lunastetaan osa ja tästä tai siitä yrityksestä, jonka toteuttamiseksi lunastus toimeenpannaan, aiheutuu pysyväisluontoista haittaa jäljelle jäävän omaisuuden käyttämiselle, haitta on korvattava (haitankorvaus). Tämä periaate tulisi huomioida myös tuulivoimahankkeiden aiheuttamassa kiinteistöjen arvon alenemisessa. Kiinteistöjen arvon aleneminen on suora taloudellinen menetys maanomistajille, ja se on korvattava täysimääräisesti.
- *Myyränkankaan päätelmässä käsitellään maanomistajien ja kunnan välistä sopimista ja korvauskysymyksiä (1425-1428). Tämä tukee argumenttia siitä, että maanomistajien taloudelliset menetykset tulee ottaa huomioon.*
- *Hallituksen esityksessä korostetaan "maanomistajan oikeusturvaa koskevia sisällöllisiä vaatimuksia" (904) ja "oikeudenmukaisen*

vastuunjaon" periaatetta (1210). Tämä tukee ajatusta siitä, että kiinteistöjen arvon aleneminen on otettava huomioon osana kaavan vaikutusten arviointia.

5. Suojaetäisyyksiä koskeva lainsäädännön muutos:

- Koska lainsäädäntöön on tulossa muutoksia, jotka koskevat tuulivoimaloiden ja asutuksen välistä etäisyyttä, kaavan hyväksyminen on ennen aikaista. Ylä-Satakunnan uutisessa 15.4.2025 todetaan, että asiantuntijat suosittelevat vähintään 2 kilometrin suojatäisyyttä asutukseen. Suomen hallituksen kehysriihessä 5/2025 on lisäksi tuotu esiin, että tuulivoimaloiden suojatäisyyden tulisi olla kahdeksan kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeus. Tämän kaavan hyväksyminen nyt, kun nämä lainsäädännölliset muutokset ovat vireillä, on ennen aikaista ja vaarantaa asukkaiden oikeusturvan.
- *Myyränkankaan päätelmässä käsitellään meluvaikutuksia ja niiden hallintaa, mutta ei niinkään etäisyyksiä. Kuitenkin päätelmässä korostetaan "haitallisten vaikutusten ehkäisemistä ja lieventämistä" (155) ja "varovaisuusperiaatetta" (577) melunhallinnassa, mikä tukee ajatusta suuremmista suojatäisyyksistä.*
- *Hallituksen esityksessä korostetaan "yhteiskunnan muutosten nopeutta ja suunnittelu- ja ohjausjärjestelmältä edellytettävää joustavuutta" (832). Tämä tukee argumenttia siitä, että lainsäädännön muutos on huomioitava kaavapäätöksessä.*

6. Pohjavesivaikutukset:

- Tuulivoimaloiden värinä ja mahdolliset vuodot (mikromuovi, jäänestoaineet, öljy) voivat aiheuttaa haittaa pohjavesille. Lisäksi tuuliturbiinien laajalle alueelle maaperään kohdistuva värinä voi aiheuttaa pohjavesialueiden liettymistä. Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:ssä edellytetään, että maakuntakaavaa laadittaessa on kiinnitettävä huomiota vesi- ja maa-ainesvarojen kestäväan käyttöön.
- *Myyränkankaan päätelmässä käsitellään pohjavesivaikutuksia ja korostetaan, että "pohjavesiolosuhteet tulee hankkeen jatkosuunnittelussa selvittää riittävällä tarkkuudella" (692-695).*
- *Hallituksen esityksessä korostetaan "ympäristöasioiden merkityksen jatkuvaa korostumista" (1351) ja "elinympäristön laadun" tärkeyttä (806). Tämä tukee pohjavesivaikutusten huomioimisen tärkeyttä.*

7. Infraäänitutkimuksen puutteellisuus:

- Uusimmat tutkimukset viittaavat siihen, että tuulivoimaloiden infraäänillä voi olla haitallisia terveysvaikutuksia. Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:ssä säädetään asemakaavan sisältövaatimuksista, joihin kuuluu edellytysten luominen terveelliselle elinympäristölle.
- *Myyränkankaan päätelmässä käsitellään meluvaikutuksia, mutta ei nimenomaisesti infraääntä. Kuitenkin päätelmässä korostetaan meluvaikutusten huolellista arviointia ja tarvetta melumittauksille toiminnan aikana (148-157, 323-324, 579-580). Tämä tukee vaatimusta riittävästä selvityksistä myös infraäänien osalta.*

- *Hallituksen esityksessä korostetaan "elinympäristön terveellisyyden" (806) ja "ympäristövaikutusten selvittämisen" (801) tärkeyttä. Tämä tukee argumenttia riittävistä terveysvaikutusten selvityksistä.*

8. Kuntien taloudellinen intressi:

- Kuntien ensisijainen tavoite ei saa olla taloudellisen hyödyn saavuttaminen kiinteistöverotuotoista, vaan niiden on huolehdittava asukkaidensa hyvinvoinnista. Maankäyttö- ja rakennuslain 1 §:ssä todetaan, että lain tavoitteena on luoda edellytykset hyvälle elinympäristölle ja edistää kestävää kehitystä.
- *Myyränkankaan päätelmässä tuodaan esiin sosiaalisia vaikutuksia ja korostetaan "kansalaisten ja kansalaisryhmien osallistumista kaavoitusprosessiin" (1119).*
- *Hallituksen esityksessä korostetaan "kestävän kehityksen periaatteen laaja-alaista ymmärtämistä" (1522), joka kattaa ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen näkökulman. Tämä tukee argumenttia siitä, että kunnan on otettava huomioon laajemmat vaikutukset kuin pelkkä taloudellinen hyöty.*

9. Sähkönsiirtoverkon valmius:

- Kaikki tuulivoimahankkeet edellyttävät, että Fingridin "Parkano pohjoinen" sähkönsiirtoverkon kytkentäasema on valmis. Nykytiedon mukaan tuulivoimalat ovat kytkettävissä Fingridin verkkoon aikaisintaan vuonna 2029. Koska sähkönsiirtoverkko ei ole vielä valmis, ei ole perustetta hyväksyä osayleiskaavaa kiireellisesti. Tuulivoimaloiden rakentaminen kestää lisäksi arviolta kaksi vuotta, joten aloittaminen vuonna 2027 olisi riittävää. Kaavan ennenaikainen hyväksyminen johtaa siihen, että kunta ja kuntalaiset menettävät tosiasiallisen kontrollin hankkeisiin, joita edistetään sen jälkeen puhtaasti kansainvälisin kaupallisista perusteista.
- *Myyränkankaan päätelmässä käsitellään sähkönsiirron vaikutuksia ja korostetaan "yhteistyötä eri viranomaisten ja toimijoiden välillä" (1020).*
- *Hallituksen esityksessä korostetaan "yhteiskunnan muutosten nopeutta ja suunnittelu- ja ohjausjärjestelmältä edellytettävää joustavuutta" (832). Tämä tukee argumenttia siitä, että sähkönsiirtoverkon epävarmuus on huomioitava kaavapäätöksessä.*

10. Ympäristölupapalvelullisuus:

- Ympäristönsuojelulain mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavalle toiminnalle on oltava ympäristölupa. Tuulivoimaloiden toiminnasta aiheutuu ympäristön pilaantumisen vaaraa muun muassa melu- ja maisemavaikutusten sekä mahdollisten onnettomuuksien kautta.
- *Ympäristönsuojelulain 47 §:ssä säädetään lupahakemusten yhteiskäsittelystä, mikä korostaa eri lupien yhteensovittamisen tärkeyttä. Kaavavalituksessa voidaan vedota siihen, että kaavapäätöstä ei tulisi tehdä ennen kuin ympäristölupamenettely on suoritettu, jotta kaikki ympäristövaikutukset ovat kattavasti arvioituja.*
- *Ympäristönsuojelulain 5 §:ssä määritellään ympäristön pilaantuminen, joka sisältää "ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymisen". Tämä tukee argumenttia siitä, että maisemavaikutukset tulee arvioida ympäristölupaharkinnassa.*

Valitukseen liittyvä aineisto:

Kihnion kunnanvaltuuston päätös 14.4.2025 ja valitusosoitus liitteenä
Kaavaselostus ja siihen liittyvät liitteet: <https://www.kihnio.fi/page/919>
Myyränkankaan tuulivoimahankkeeseen annettu perusteltu päätelmä
<https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/abo-wind-oy-n-myyrankankaan-tuulivoimahanke-kihnio-ja-virrat>
Ylä-Satakunnan uutinen 15.4.2025 <https://www.ylasatakunta.fi/teksti/tuulivoimahankkeita-vireilla-vahan-joka-puolella--hurjat-235-voimalaa-suunnitelmissa-6.68.125398.6a2f008650>

Kihniössä 15.5.2025

Jaakko Rytälä

Kihnion kunnan jäsen kiinteistönomistuksen perusteella
Kiinteistötunnus 250-403-0071-0019 Puuhamaa

Omasta puolestaan sekä seuraavien 44 henkilön valtuuttamana:

Nimi	Kotikunta	Asianosaisuuden peruste
Antila, Rami	Kunnallisvalitus	asukas
Aro, Annikki	Kunnallisvalitus	asukas
Haapamäki, Esko	Haitat	Maisema, melu, arvonalenema
Haapamäki, Marja-Liisa	Haitat	Maisema, melu, arvonalenema
Haapamäki, Olli-Pekka	Haitat	Maisema, melu, arvonalenema
Haapamäki, Riitta-Liisa	Haitat	Maisema, melu, arvonalenema
Hietanen, Juha-Matti	Haitat	Meluhaitta, omaisuuden arvon menetys
Hulkkonen, Mari	Kunnallisvalitus	asukas
Inkinen, Juhani	Kunnallisvalitus	maanomistus
Inkinen, Sirkka	Kunnallisvalitus	maanomistus
Isokotamäki, Satu	Kunnallisvalitus	asukas
Isokotamäki, Tuomas	Kunnallisvalitus	asukas
Kilpijärvi, Katariina	Kunnallisvalitus	asukas
Kiviholma, Maarit	Haitat	Omaisuuksien arvon alenema, mahdollinen meluhaitta, haitta metsästykselle, maat ovat metsästyksessä.
Laine, Jenni	Kunnallisvalitus	asukas
Latvajärvi, Arttu	Kunnallisvalitus	asukas
Latvajärvi, Hannu	Kunnallisvalitus	asukas
Latvajärvi, Henna	Kunnallisvalitus	asukas

Latvajärvi, Paula	Kunnallisvalitus	asukas
Mantila, Marja Liisa	Kunnallisvalitus	asukas
Mäki-Kyyny, Maija	Kunnallisvalitus	maanomistus
Meriläinen, Paula	Kunnallisvalitus	asukas
Nurmi, Matti	Kunnallisvalitus	maanomistus
Oksjoki, Timo	Kunnallisvalitus	maanomistus
Paavola, Esko	Haitat	Melu, arvonalennus
Paavola, Heikki	Haitat	Melu, arvonalennus
Paavola, Pekka	Haitat	Melu, arvonalennus
Paavola, Petra	Haitat	Melu, arvonalennus
Pihlaja, Tanja	Haitat	Melu, arvonalennus
Porthen, Jenni	Kunnallisvalitus	asukas
Rajala, Annika	Kunnallisvalitus	asukas
Rantala, Satu	Kunnallisvalitus	asukas
Renkonen, Toni	Kunnallisvalitus	maanomistus
Sammi, Merja	Kunnallisvalitus	maanomistus
Sironen, Kristiina	Kunnallisvalitus	asukas
Tekokoski, Aila	Haitat	Melu, arvonalenema
Tekokoski, Jani	Haitat	Melu, arvonalenema
Tekokoski, Martti	Haitat	Melu, arvonalenema
Tekokoski, Toni	Haitat	Melu, arvonalenema
Thure, Markku	Kunnallisvalitus	asukas
Välimäki, Timo	Haitat	Melu, arvonalennus
Yritys, Aapo	Haitat	Melu, arvonalennus
Yritys, Antti	Haitat	Melu, arvonalennus
Yritys, Mari	Haitat	Melu, arvonalennus